

Typografernes Stiftelser

TYPOGRAFERNES HUS • PROVSTEGÅRDEN

TYPOGRAFERNES
STIFTELSE

150-ÅRS
JUBILÆUM

Edmund Christensen

INDHOLD

Forord	5
Historisk oversigt	9
Årene 1957-2007	11
Formænd gennem 150 år	26

FORORD

Formand
Ib Espeløv
Hansen

Når Typografernes Stiftelser kan fejre 150 års beståen, så er det for mig en særlig ære at få lov at være formand. Det at have medlemmernes tillid er for mig noget særligt. Det forpligter selvfølgelig også til, at man yder det optimale for at få det til at fungere i dagligdagen.

Jeg blev meldt ind i Stiftelserne i 1958, da jeg første gang startede på Berlingske, dengang var der mange som agiterede for et medlemskab blandt vi unge, noget vi savner lidt i dag, hvor medlemstilgangen er ret så beskeden.

I forhold til hvor mange vi er blevet efter diverse fusioner på det faglige område, burde det jo vrimle med nye medlemmer. Jeg må så tilstå, at jeg forsømte at holde medlemskabet, da jeg af personlige årsager søgte udenbys. Men da jeg i 1970 igen gjorde min entré på Berlingske, så opkrævede inkassatoren pligtskyldigt kontingent til Stiftelserne.

Efter et år kom han forundret og spurgte, om jeg ikke var medlem, for ifølge hans bog stod jeg opført som medlem fra min tidligere ansættelse. Det løste vi elegant ved, at jeg genindmeldte mig og har holdt fast i dette.

I 1984 flyttede jeg ind i Stiftelserne, og på et tidspunkt blev jeg

FORORD

beboerrepræsentant, dette var jeg i en kort periode, da jeg hurtigt blev valgt ind i bestyrelsen.

Her blev jeg sekretær, idet man havde en tradition med, at den sidst valgte skulle være dette. Denne tradition holdt op med mig, for da der var nyvalg, mente man, at jeg bestred det job så godt, at det ville være fjollet at skifte.

Ak ja, man har et standpunkt, til man tager et nyt. Nu skal det ikke forstås således, at jeg var utilfreds med ordningen, jeg kunne godt lide at være referent. Senere fik jeg koblet lejlighedsanvisningen på, og det var interessant.

I denne periode indførte vi ny teknologi med indførsel af computere, det skete ikke uden sværds slag, så starten var ret så primitiv. For at få et brev ud måtte vi skifte diskette adskillige gange, det var en drøj tid, heldigvis forstod man bedre værdien af nyt „isenkram”, og der blev indkøbt tidssvarende computere.

Det betød blandt andet, at vi sparede store penge på revisionen, idet kassereren afleverede en diskette frem for som førhen, hvor samtlige bilag lå pænt arkiverede i ringbind.

Vi sparede også en del på trykomkostningerne af beretningen, idet vi selv trykte medlemsfortegnelsen. Dette arbejde udførte

FORORD

vore kolleger i off-set, ak ja, også dér var den nye teknik trængt ind.

Det skal for øvrigt med, at da jeg tiltrådte som formand, anbefalede jeg, at vi fik trykt det hele selv. Desværre indtraf der en del tekniske uheld, men vi planlægger bedre til næste års udgivelser.

Tidligere havde vi en pæn formue, takket være fornuftige bankaftaler og en rimelig forrentning af aktiviteterne, samtidig fik vi fra administrationen det „gode” råd, at vi skulle ignorere tilbagekøb, det vil aldrig blive praksis, sagde man. Den gang var summen otte millioner, det kunne vi have klaret, men i dag er det mørke tider. Hvert år stiger beløbet med 2,5 millioner kroner og er i år oppe på ca. 70 millioner kroner.

Hvordan vi løser problemet, er svært at se. Vi har vendt alle muligheder, mener vi selv, og eksperter har indtil nu kun kostet yderligere, uden brugbare muligheder.

Nu sidder jeg så her som formand og skal se fremad mod det næste jubilæum. Jeg skal være ærlig og sige, at det bliver jo ikke

*Statue af Gutenberg
i Provstegården.*

FORORD

8

med mig som formand, alderen sætter en stopper for den mulighed. Hvordan ser det så ud om 50 år? Vidste jeg det, kunne jeg blive en rig mand. Er der overhovedet noget tilbage, som hedder Typografernes Stiftelser? Svært at sige, men ikke mange ved, hvad en typograf er, andet end det også er en „skovbille”, men teknologien som har været os imod, er sandsynligvis endnu mere ændret.

Men vi har jo nogle love som siger, at såfremt vi ophæves, skal eventuel økonomi afleveres til fagforeningen, hvem det så måtte være til den tid.

Men i år er det jubilæumsår, og som vi plejer, vil vi markere dette med en fest, og her skal vort slogan være:

„ Længe leve TYPOGRAFERNES STIFTELSER ”

HISTORISK OVERSIGT

1754

„Liigkasse for Lemmer af Bogtrykkerkuns-
tens og andre med samme
Profession i Connexion staaende
Personer” stiftedes i København.

1792

Sygekasseordning blev obligatorisk for
mestre og svende.

1823

Ordning om understøttelse til rejsende
svende.

1840

N. H. Thisted rejser tanken om en
stiftelse på et møde i Typografernes
forenede Hjelpekasser.

1857

På generalforsamlingen 29. august ved-
toges det endeligt at gå ind for sagen,
og Typografernes Stiftelser dannedes.

Medlemsbidraget var 4 skilling om ugen
eller 2 rigsdaler årligt.

1869

Typografisk Fagforening stiftedes.

1870

Opførelse af den første Stiftelse i
Lille Istedgade 4.

1883

Køb af ejendommen Viktoriagade 23.

1892

Planer om rejsning af en stor, moderne
bygning.

1903

Stiftelsen i Boyesgade på Vesterbro
indviedes.

1909

Der indlægges elektrisk lys i Boyesgade.

HISTORISK OVERSIGT

1922

Også i Lille Istedgade og Viktoriagade indlægges elektrisk lys.

1924

I de to ejendomme på Vesterbro fortsætter moderniseringen med wc-installationer.

1933

Typografernes Hus på Tagensvej opføres på en grund erhvervet med forbehold for tilbagekøb år 2020. Ejendommen indeholder 150 lejligheder, samt fire butikker. Den samlede anskaffelsessum bliver 1.318.598 kr.

1936

Ejendommene i Lille Istedgade og Viktoriagade sælges.

1938

Der er 23 friboliger i Boyesgade og 23 i Typografernes Hus.

1946

Efter krigsårene genoptager Stiftelserne den årlige skovtur for beboerne i friboligerne.

1950

Planer om at samle Stiftelsernes ejendomme på Tagensvej.

1955

Den længe ventede nye huslejelov indføres, og bestemmelserne i denne hjælper med til at gøre Stiftelsernes økonomi bedre.

1957

Køb af Provstegården der har 140 lejligheder. Prisen bliver 1.8 mio. kr. Derefter sælges ejendommen i Boyesgade for 707.000 kr.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE 1957-2007

Friboliger har været et bærende element i foreningen

Næstformand
Edmund
Christensen

I årene 1957-58 havde man lange diskussioner om, hvad der skulle i stedet for de nedslidte varmeanlæg. Skulle man investere i nyt oliefy, eller skulle det være fjernvarme?

Der var mest stemning for fjernvarmeanlæg.

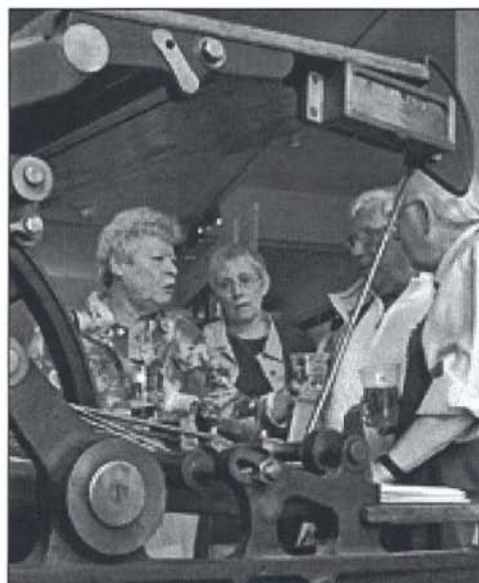
Provstegården erhverves

Ved forhandling med Foreningen Socialt Boligbyggeri købte vi i jubilæumsåret 1957 naboejendommen Provstegården, der har 140 lejemål.

Vi havde derved to moderne ejendomskomplekser samlet på Tagensvej.

Vor forening havde endnu begrebet friboliger. Vi havde 38 i Typografernes Hus, 14 i Boyesgade og 2 i Provstegården.

Man skilte sig senere på året af

Skovturen 2007 gik til Danmarks Mediemuseum i Odense, hvor maskinerne var betjente.

med ejendommen i Boyesgade, men ordningen med friboliger i ejendommen fortsatte.

Varmeforsyning

Efter en del debat og diverse undersøgelser enedes man om at etablere et oliefyrianslæg i Typografernes

TYPOGRAFERNES STIFTELSER 1957-2007

12

Hus. Systemet gav en mere stabil varmforsyning til gavn for beboerne. Et par år senere var den gal med varmeanlægget i Provstegården. Nu var dét nedslidt, men her besluttede man sig for fjernvarme. Vores medlemstal var på det tidspunkt 1.430.

Medlemskreds

Friboligerne spillede stadig en vis rolle i Typografernes Stiftelser og i 1960 rådede vi over 59 friboliger, 40 i Typografernes Hus, 10 i Boyesgade og 9 i Provstegården.

Hvordan blev man egentlig medlem af Typografernes Stiftelser?

Her er det jo interessant at se på lovenes §10 som siger: "Enhver faglært typograf i hovedstaden kan blive medlem af Typografernes Stiftelser mod at betale 25 øre ugentlig, 3.25 kr. i kvartalet eller 13.00 kr. årlig". Som man ser, kunne ufaglærte (tryk-

keriarbejdere) altså ikke blive medlemmer.

Farvel til Boyesgade

I 1965 forlader de sidste beboere, som er medlemmer af Typografernes Stiftelser ejendommen i Boyesgade. Det bliver så anledningen til, at vi skiller os endeligt af med ejendommen i Boyesgade.

Landsbyggefonden

Olieprisernes himmelflugt gør det desværre nødvendigt at forhøje a conto varmebidraget med ca. 20%.

Regeringen havde indført en lov om ejerlejligheder. Det medførte naturligvis til et øget pres på lejeboligerne i vore ejendomme, især på trefurmslejlighederne som jo kun udgør 20% af vore lejligheder.

I 1971 indførte man en fast årlig afgift på 15 kr. pr. kvm. til Landsbyggefonden ved genudlejning.

(Fortsættes side 17)

*De mange klubber
har i fællesskab
arrangeret en
fastelavnsfest i
selskabslokalerne
på Tagensvej 200.*

13

*Rejsegilde for det
nye renovationshus.
Udover dag-
renovationen er der
gjort plads til
storskrald samt til
det kørende materiel.*

Klublivet i Stiftelserne startede tilbage i 1980, hvor der i kælderen på Tagensvej 238 blev skabt plads til „Terapi-tryk“.

Det var startet på vort plejehjem, Degnemossegård, men af flere praktiske grunde overflyttede man trykkeriet til Typografernes Hus, hvor det stadig befinder sig og fungerer.

Derudover var der en klub, hvor kvindelige beboere kunne samles til perlebroderi og strikning.

Der skulle også være plads til kortspil og indbinding af bøger, og allerede året efter er trængslen i disse lokaler blevet så stor, at der oprettes yderligere lokaler i forbindelse med kontoret i nr. 200.

Allerede i 1984 nødvendiggør en øget interesse for klubaktiviteter, at der udvides i nr. 200, og der blev derved plads til et stort billard. Lokalerne indrettes, så de kan udlejes til beboerne til selskabelige sammenkomster, hvilke mange siden har benyttet sig af.

Indenfor de seneste år er der kommet flere nye klubber til, der har fået lokaler i kældergangen på Tagensvej 216-218: Et cykel- og hobbyværksted, en vinklub samt en pc-klub.

(Uddrag fra Nyhedsbrev nr. 5, december 2005).

Det vakte begejstring, da det nyindkøbte billard var transporteret fra Hillerød og kommet vel i hus. Efter en istandsættelse bliver det her taget i brug af nogle af de mænd, der stod for indkøb og hjembringelse.

Efter at tagene i
Provstegården
var blevet skiftet
ud, gik man i
1999 i gang med
en tilsvarende
tagrenovering på
Typografernes
Hus.

16

Murer, snedker,
blikkenslager og
andre hånd-
værksmestre
inviterede på
fadøl og pølser i
Provstegården,
da de nye tage
var på plads.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE 1957-2007

En 2-værelses lejlighed ville stige med ca. 900 kr. årligt!

Degnemosegård

Den indførte genudlejningsforhøjelse var åbenbart alligevel for meget af det gode, for den 1. april 1972 bortfaldt den.

Foreningens planer om eget plejehjem var ved at blive til virkelighed, idet byggeriet var påbegyndt og forventedes at kunne tages i brug i 1973.

Rejsegilde på Degnemosegård fejredes den 6. oktober 1971.

Den 28. november 1973 kunne socialborgmester Børge H. Jensen officielt indvie foreningens stolthed, Plejehjemmet Degnemosegård.

Fjernvarme i Typografernes Hus

Der var nu etableret moderne Nyborg-møntvaskerier i begge ejendomme.

Børn på besøg i Typografernes Hus kan låne et køretøj.

På baggrund af varmeanlæggenes tilstand og ud fra økonomiske betragtninger traf man beslutning om at indføre fjernvarme i ejendommene, og i 1976 installeres det i Typografernes Hus. I Provstegården udsættes det dog, da det gamle anlæg endnu ikke er endelig afskrevet.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE 1957-2007

Huslejestigning

Der var da også økonomiske lyspunkter indimellem. De 1,6 millioner kr. som vi var tvunget til at indbetale til Landsbyggefonden, fik vi i 1978 tilbagebetalt efter lange og seje forhandlinger.

Alligevel var vi nødt til at gennemføre en huslejestigning, da udgifterne steg med ca. 10% om året.

Forhøjelserne blev på 10 kr. pr. kvm. i Provstegården og 20 kr. pr. kvm. i Typografernes Hus. Her havde vi et underskud på 132.000 kr. hovedsageligt pga. malerarbejde og tagarbejde.

Klubaktiviteter

Sidst i 70'erne og begyndelsen af 80'erne kom der for alvor gang i klubarbejdet. Hver torsdag holdt man åbent hus med foredrag eller underholdning.

Af de kendte personer, der har

gæstet vores klub, kan nævnes:

Palle Huld, Erik Clausen og Mogens Frohn Nielsen.

Bankospil var en tilbagevendende aktivitet, men derudover bidrog mange af vore medlemmer til underholdningen med sang og spil.

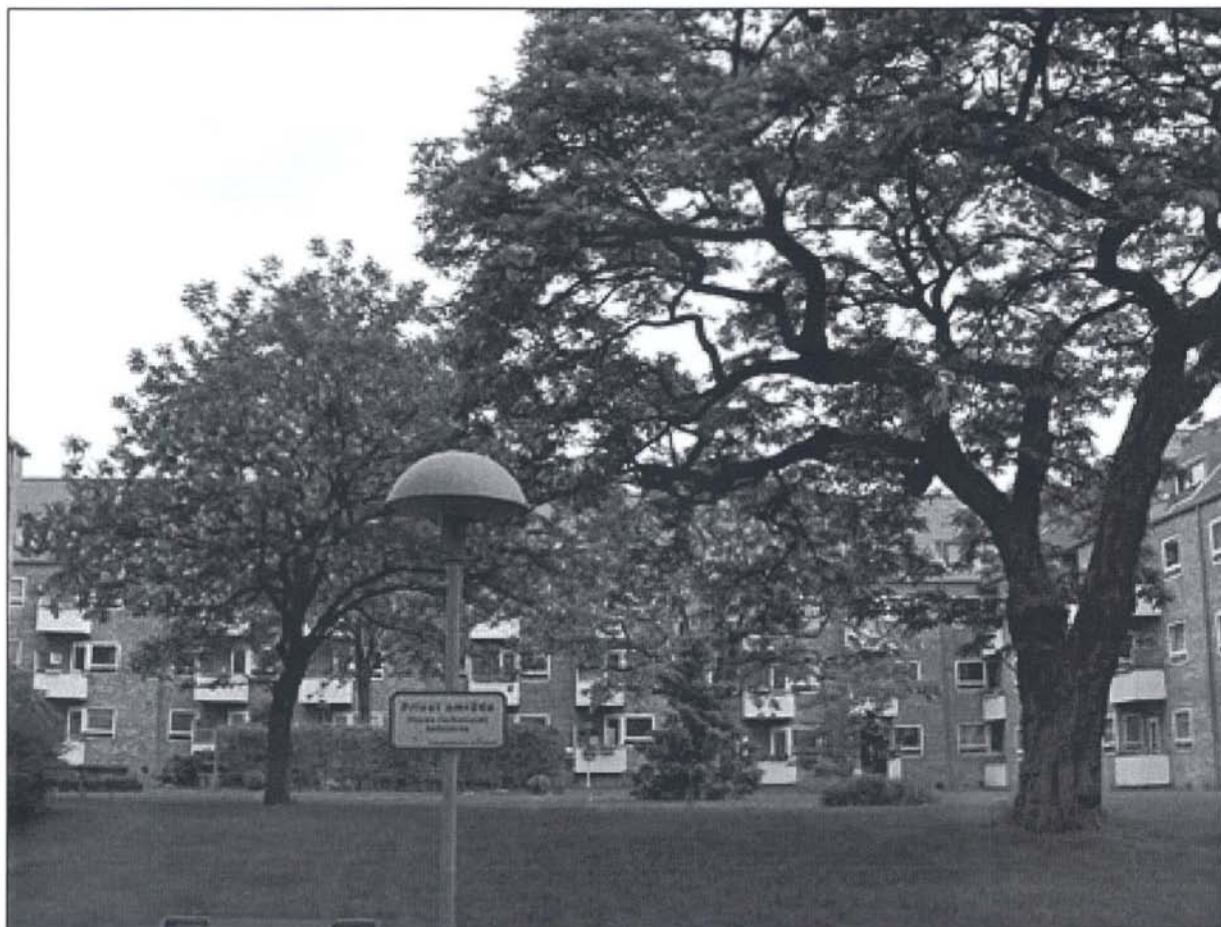
Stor søgning

Hobbyklubber opstod og fik mange aktive medlemmer. Klubberne havde mange interesseområder, f.eks.: Billard, bridge, whist, skak, dartsplil og andre fornøjelige sysler.

I „Terapi-tryk“ samledes kollegerne om deres gamle fag, sætteri og trykkeri.

Fra virksomheder, der gik over til ny teknik, arvede vi meget udstyr bl.a. en sættemaskine. Men også et bogbinderi blev etableret på Tagensvej 246 i kælderen, og mange af vore medlemmer kunne snart pryde deres reoler med egne indbundne bøger.

Nye vinduer

I begyndelsen af 80'erne udsendte man et beboerblad „Ty-Pro-Nyt“, som udkom et par år.

I Typografernes Hus blev samtlige vinduer udskiftet med termoruder. Det dæmpede i høj grad støjen fra den tiltagende trafik på Tagensvej og Tuborgvej.

Slut med friboliger

I perioden 1986-87 var skattevæsnet begyndt at interessere sig lidt for meget for vores forening, selv om vi naturligvis ikke havde noget at skjule. Men da friboligerne blev skattepligtige, ophørte ordningen. Der var da også lyspunkter for beboerne. En varslet huslejeforhøj-

*Provstegården,
juni 2007.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSESR 1957-2007

else pr. 1. januar 1988 kunne vi trække tilbage, da vi havde et pænt overskud.

Vigende medlemstal

Vort medlemstal var faldet fra 2.209 til 2.079. Tilbagegangen skyldtes primært restancer og dødsfald.

Fra afdøde medlemmer modtog vi ofte forskelligt som arv. Vi havde blandt andet arvet en malerisamling og et klaver. Klaveret blev anbragt i Degnemosegård. Malerisamlingen blev indtil videre deponeret.

Registreret som fond

Typografernes Stiftelser blev optaget i Aktieselskabsregistret som en erhvervsdrivende fond. Vi fik også meddelelse om, at legatmodtagere skulle oplyses til skattevæsnet.

Vi trak kildeskat ved udbetalingen, så måtte modtageren selv opgive det til skattevæsnet.

Dørtelefoner

Vi lever jo i usikre tider, med tiltagende indbrud og tricktyverier, derfor besluttedes det at installere dørtelefoner. Ikke alle var i begyndelsen glade for dette, men bestyrelsen mente, at det var en god forbedring af beboernes sikkerhed, hvilket viste sig at være rigtigt.

Det var jo moderne tider, så tv-antennér på taget var yt. Vi fik installeret hybridnet med adgang til omkring 30 programmer, uden flimmer på skærmen. Mange af vore især ældre beboere var jo glade for se tv, så det var en succes.

Brandsikring

På baggrund af mange brandkatastrofer i beboelsesejendomme, indførtes en lov om, at man skulle brandsikre ejendommene, således at en eventuel brand ikke straks bredte sig til naboejendommen. Vi måtte

naturligvis følge loven og bekoste brandsikring af vore ejendomme.

Men udviklingen medførte mange fremskridt. Vi gik ind i EDB-alderen.

Både vor administrator og os selv var i fuld aktivitet med computerne. Det lettede arbejdet med korrespondance og regnskaber, medlemsregister etc.

Varmemålere

Lovgivningsmagten var særdeles aktiv, og det seneste udslag af denne aktivitet var en lovgivning om, at der skulle installeres varmemålere på alle radiatorer.

Vi var vant til, i overensstemmelse med vores tanker om fællesskab, at fordele varmeudgifterne efter lejlighedsareal. Den nye ord-

*Typografernes Hus,
juni 2007.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE 1957-2007

22

ning med målere var til glæde for nogle, mens andre var mindre tilfredse.

Moderne vaskerier

Med hensyn til friboliger var der kun én tilbage, og det var i Typografernes Hus. Når den faldt bort, ville der ikke blive indført flere friboliger. Skattevæsnet åd fordelene ved disse.

I løbet af 1992-93 fik vi to nye vaskerier af mere moderne tilsnit end de hidtidige.

Men vores ejendomme var efterhånden kommet i reparationsalderen. Der var utætheder i taget på kvistlejlighederne, tilkalkede vand-rør og dårlige faldstammer.

Der blev sat ind for at bringe disse forhold i orden.

Klubben Journalen på Aller Press havde 75 års jubilæum og modtog i den forbindelse mange gaver. Ud af

disse skænkede man et større beløb til Degnemosegård.

Nye tider

Den tekniske udvikling medførte også, at de grafiske forbund sluttede sig sammen i ét forbund: Grafisk Forbund. Det medførte, at vores medlemstal steg, idet ethvert medlem af Grafisk Forbund kunne blive medlem af Typografernes Stiftelser.

Det var jo en god udvikling, al den stund at vore fag jo var i tilbagegang.

Skraldehus

Endnu et problem trængte sig på. Den almindelige dagrenovation skulle nu foregå i gadeplan og altså ikke noget med skralderum i kældre. I så fald skulle der etableres tekniske anordninger, så skraldebøtterne kunne køres op i gadeniveau. Det kunne blive en ret så bekostelig

affære. Derfor valgte man at indrette et skralderum ud for indkørslen i Typografernes Hus.

Det blev en rimelig pæn bygning, som vi dog helst havde været foruden.

Ny administrator

Som før nævnt var lovgiverne særdeles aktive, og nu havde man fundet ud af, at sociale boligselskaber ikke måtte administrere private

udlejningsejendomme. Vi måtte derfor med stor beklagelse sige farvel til Socialt Boligbyggeri, som i mange år havde administreret vore ejendomme til vores fulde tilfredshed. I stedet for overtog Dansk Boligadministration arbejdet.

Nye faldstammer

I 1995-96 startede så det store projekt med at installere nye faldstammer i alle lejligheder. Det medførte

*En god varm
sommerdag i
Typografernes
Hus.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSESR 1857-2007

store gener for beboerne, mens det stod på.

Prisen på tilbagekøbsretten var nu steget til 8,3 millioner kr., men man valgte at udskyde problemet.

Tagrenovering

Tagene skulle renoveres – endnu et bekosteligt projekt. Det blev gennemført i Provstegården 1997-98 og i Typografernes Hus 1998-99.

Desværre gav det anledning til vandskader i visse taglejligheder.

Foreningens medlemstal var nu 1.923.

Beretning forkastet

I 1999 skete der det uhørte, at bestyrelsens beretning blev forkastet på den ordinære generalforsamling. Der indkaldtes til en ny generalforsamling med ét punkt på dagsordenen: Valg af bestyrelse.

En ny bestyrelse blev valgt og

arbejdet kunne komme i gang igen.

Man fik af myndighederne tilladelse til at bruge kælderlejligheden i Tagensvej 210 til mødelokale. Det var en god ting, idet mødelokalet ved siden af kontoret ofte blev brugt af hobbyklubberne i vintermånederne.

Vore hobbyklubber fungerer i øvrigt godt og er med til at skabe den sociale profil, som kendetegner vores forening.

Varmeregnskab

Vi blev pludselig stillet overfor et varmeregnskab som medførte meget store ekstraregninger for beboerne.

Et af bestyrelsesmedlemmerne fandt ud af, at der måtte være fejl i Københavns Energis måleraflæsninger.

En nærmere granskning af det forhold medførte, at vi fik ca. en halv million kr. tilbagebetalt.

Årlig skovtur bevares

Vi afholdt jo som regel en høstfest og en skovtur. Der var ikke længere råd til begge arrangementer, og en afstemning gav klart flertal for skovturen.

Vi havde problemer med nogle af vore ejendomsfunktionærer, og derfor indførte vi en alkoholpolitik. Det betød, at alkohol på arbejdspladsen blev forbudt.

Vi opsagde vores samarbejde med Dansk Boligadministration og administreres nu af Westergaards Ejendomsadministration.

Fremtiden

Spørgsmålet melder sig jo i dag – er der stadig brug for en forening som Typografernes Stiftelser? Det er der i høj grad.

Vi har to ejendomskomplekser som udlejer lejligheder til medlem-

merne til meget favorable huslejer. Der bliver stadig færre typografer, kan man indvende.

Ja, men nu hedder det ikke kun typografer, men – grafikere. Det giver jo et bredere medlemsgrundlag.

Mon ikke vores hæderkronede forening vil bestå i mange år endnu?

FORMÆND GENNEM 150 ÅR

Fra 1857-60 virkede en komité bestående af de mænd, der valgtes som den første bestyrelse. Først på generalforsamlingen i 1860 var der valg til formandsposten.

1860-1881:

Ludvig Valentin

1888-1900:

Albert Christensen

1900-1907:

Gustav Clausen

1907-1918:

Carl Nielsen

1918-1929:

H. C. Nielsen

1929-1941:

Carl Nielsen

1941-1942:

Carl Schnoor

1942-1961:

O. A. Lundin

1961-1962:

A. E. Strøm (konst.)

1962-1967:

Frantz Madsen

1967-1988:

Axel Toft

1988-1998:

Arne Espeløv Hansen

1998-2000:

Leif A. Nielsen

2000-2004:

Edmund Christensen

2004-2006:

Ole Christiansen

2006-?:

Ib Espeløv Hansen

Dette jubilæumsskrift er muliggjort med
økonomisk og teknisk bistand fra Frederiksberg Bogtrykkeri A/S.
Typografernes Stiftelser vil samtidig takke alle
vore bidragydere, der har gjort det muligt
at gennemføre vor store festdag.

